

αστραποφέγγω Κεφαλλ. — ΚΠαλαμ. Φλογέρ. βαλ.² 40.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστραπή καὶ τοῦ ρ. φέγγω.

1) Φέγγω, λάμπω ὡς ἀστραπή ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν.: Ποίημ. Μὰ μιὰ φορὰ εἶν' ἡ λεβεντιά καὶ μιὰ φορὰ εἶν' τὰ νῆατα καὶ μιὰ φορὰ ἀστραπόφεξες 'ς τὴ νύχτα τῆς καρδιάς μου.

2) Ἀπροσ. ἀστράπτει ἐν τῷ σκότει Κεφαλλ. 3) Μεταφ. στίλβω, ἀπαστράπτω, ἐπὶ στυλινῶν ἀντικειμένων Κεφαλλ.

αστραποχάλαζη ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀστραπή καὶ χαλάζει.

Ἀστραποχαλάζει, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Σὰ θυὸ βουνὰ 'ν' οἱ νῶμοι δού, σὰ δὴ βροδ' ἡ φωνή δού, σὰ δὴν ἀστραποχάλαζη εἶν' ἡ πορπατηξιά δού.

αστραποχαλάζει τό, ἀμάρτ. 'στραποχάζι Τσακων. ἀστραχαλάζει ΝΠολίτ. Ἐκλογ. 128 ἀστραποχάλαζο Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀστραπή καὶ χαλάζει.

Ἀστραπή μετὰ χαλάζης ἔνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Εἶδα τὴ μπόρα ποῦ ἀστραψε καὶ τὸ φεγγάρι ἐχάθη καὶ 'ς τῆς Ἀιτάλειας τὰ βουνὰ ἀστραχαλάζει πέφτει

ΝΠολίτ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀστραποχάλαζη.

αστραποχτυπημένος ἐπίθ. ΚΠαλαμ. Βωμ.² 23.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστραπή καὶ τοῦ χτυπημένος μετοχ. τοῦ ρ. χτυπῶ.

Ὁ ὑπὸ κεραυνοῦ πληγεῖς: Ποίημ.

... Μέσ' 'ς τὸν καθρέφτη ὁ μάγος

ξάνοιξε, ἀστραφτερὴ στιγμή, τὴν οὐρανίαν Ἑλένη,

κι ὡς βρόντηξε βαρεὰ 'ς τὴ γῆς ἀστραποχτυπημένος.

Συνών. ἀστραποβαρεμένος, ἀστραποκαμένος (ἰδ. ἀστραποκαίω).

αστραπῶ ἀμάρτ. ἀστραπάου Σκόπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστραπή κατὰ τὸ βροντή-βροντῶ.

Ἀστράπτω: Ἄσμ.

Ἀστραπάει καὶ βροντάει | καὶ τὸν Τοῦρκο πολεμάει.

Συνών. ἀστράφτω Α1.

αστράτευτος ἐπίθ. Κύπρ. Πόντ. (Τραπ.) Σῦρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *στρατεντός <στρατεύω.

1) Ὁ μὴ ὁδοιπορήσας εἰσέτι, ὁ ἄπειρος τῆς ὁδοῦ, ἰδίως ἐπὶ ὑποζυγίων Σῦρ.: Πουλάρι ἀστράτευτο. 2) Μεταφ. ὁ ἄπειρος τοῦ κόσμου, ἀδαής, ἀδέξιος Κύπρ. Πόντ. (Τραπ.): Ἐν' ἀστράτευτος τὸ 'εν-νὰ μὲν ξορτώση νὰ τὸ κάμη Κύπρ. Ἄμον ἀστράτευτον μωρὸν εἶσαι Τραπ.

αστραφτά ἐπίρρ. ΔΣολωμ. 244.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀστραφτός.

Ταχέως ὡς ἀστραπή, ἀστραπηδόν: Ποίημ.

Δρόμ' ἀστραφτά νὰ σχίσω τους 'ς ἐχθροὺς καλὰ θρεμμένους.

Συνών. ἀστραφτερὰ.

αστραφταλίζω ἀμάρτ. 'στραφταλίζω Κρήτ. (Κατσίδ. κ.ά.)

Ἐκ συμφύρ. τῶν ρ. ἀστράφτω καὶ γυαλίζω.

Ἀστράπτω, λάμπω, στίλβω: 'Στραφταλίζουνε τὰ ροῦχα τοῦ δεσπότη. Νὰ τρίψης τὸ δαχτυλίδι ὥσπου νὰ 'στραφταλίσῃ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀστραποκοπῶ.

αστραφταλωκοπῶ ἀμάρτ. 'στραφταλωκοπῶ Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. ἀστραφταλῶ παρὰ τὸ ἀστραφταλίζω καὶ τῆς καταλ. -κοπῶ.

Ἀστραφταλίζω, ὁ ἰδ.: 'Στραφταλωκοπῶ σὰ δὲ χρονόαφι. Ἡπλυνὰ τὰ πιάττα καὶ 'στραφταλωκοποῦν.

αστραφτερὰ ἐπίρρ. ΚΠαλαμ. Ὑμν. Ἀθην. 79 — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀστραφτερός.

Ὡς ἀστραπή ἔνθ' ἀν.: Ποίημ.

Ὅμως ἄκουσε τ' ὄνειρο τὸ πλάνο

ποῦ φάνηκε μπροστά μου ἀστραφτερὰ

ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀστραφτά.

αστραφτερὸς ἐπίθ. σύνηθ. ἀστραφτερός πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. 'στραφτερός πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀστραφτός καὶ τῆς καταλ. -ερός. Διὰ τὴν παρέκτασιν πβ. ἀγαπητός-ἀγαπητερός, ἀλλαχτός-ἀλλαχτερός, πρόθυμος-προθυμερός.

1) Ὁ ἀπαστράπτων, στίλβων, λαμπρός: Ἀστραφτερὴ καντήλα-κορώννα. Ἀστραφτερό διαμάντι-μαχαίρι-σπαθὶ κττ. Ἀστραφτερὰ κονμπιά-μάτιμ. Ἀστραφτερὴ ματιὰ σύνηθ. Ἄσμ.

Νὰ βγαίνα νὰ κυνήγουνα μιὰ σκύλλαν Ὀβραιοπούλλα,

ποῦ 'τονε δώδεκα χρονῶ, ἀστραφτερή, δροσάτη

Κρήτ. 2) Διαυγὴς πολλαχ.: Ἀστραφτερό νερό.

αστραφτὴ ἡ, Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀστραφτός.

Πληγὴ καταφερομένη διὰ τῆς παλάμης τῆς χειρός, ῥάπισμα: Τοῦ 'δωκε μία ἀστραφτή.

αστράφτω κοιν. ἀστράφτου βόρ. ἰδιωμ. ἀστάαφτον Σαμοθρ. 'στράφτω Ἀπουλ. ἀστράφνω Κρήτ. (Σέλιν.) ἀστράφον Τσακων. ἀστράβκω Κύπρ. ἀστράβω πολλαχ. 'στράφτω Ἀπουλ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Καπ. (Σινασσ.) Κρήτ. Κύπρ. Μεγίστ. Πόντ. (Ἰνέπ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Προπ. (Ἀρτάκ.) Ρόδ. Σύμ. Τήν. 'στράφτον Εὔβ. (Στρόπον.) Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Βλάστ.) 'στράστω Καλαβρ. (Μπόβ.) 'στράθτω Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.) 'στρέφτω Ἀπουλ. 'στράφω Εὔβ. Μέγαρ. Πόντ. (Τραπ.) 'στράβω ΓΨυχάρ. Ταξίδ. 3, 117 'στράβου Σάμ. 'στράβγον Κυδων. Λέσβ. 'στράβκω Κύπρ. 'στρέω Ἀπουλ. (Καλημ.) Τὸ μεσν. ἀστράφτω, ὃ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀστράπτω, παρ' ὃ καὶ 'στράπτω.

Α) Ἀμτβ. 1) Ἀστράπτω κοιν. Ἀπουλ. (Καλημ. κ.ά.) Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Βουν.) Καπ. (Σινασσ.) Πόντ. (Ἰνέπ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.: Ἀστράφτει καὶ θὰ βρέξῃ. Ἀστράφτει καὶ βροντᾷ. Ὅλη νύχτα ἀστραφτε κοιν. 'Στράφτει ὁ οὐρανὸς Θράκ. κ.ά. Ἀστράφτ' γιὰ βρονχὴ Στερελλ. (Ἀράχ.) Ἐστραψεν κ' ἐβρόντησεν Τραπ. || Φρ. Κατὰ ποῦ 'στράφτει! (ἐνν. πηγαινέ. Ἀρὰ) Μέγαρ. Ἄλλες 'στράφτει κι ἄλλες βροντάει (ἐπὶ ἀνθρώπου ἀστάτου) Ἰνέπ. || Παροιμ.

Ὅπου ἀστράφτει φαίνεται κι ὅπου βροντᾷ 'γροικιέται (οὐδὲν κρυπτόν) Σίφν.

Ἄ δὲν ἀστράφτῃ, δὲ βροδᾷ, κι ἄ δὲ βροδᾷ, δὲ βρέχει (ἄνευ αἰτίας οὐδὲν συμβαίνει) Λευκ. || Γνωμ.

Ὅταν ἀστράφτῃ καὶ βροντᾷ, σύγκλυσιν μὴ φοβᾶσαι Χίος || Ἄσμ.

Ἐγώ, πουλλί μου, σ' ἀγαπῶ καὶ Κύριος τὸ κατέχει, αὐτὸς π' ἀστράφτει καὶ βροδᾷ καὶ συννεφιά καὶ βρέχει Κρήτ.

Ἐγώ 'μαι τὸ 'αστραπῆς παιδί καὶ τῇ βροντῆς ἀγγόνι, σὰ θέλω, 'στράφτω καὶ βροντῶ, σὰ θέλω, ρίχνω χιόνι Ἰων. (Κάτω Παναγ.)

Τώρα 'στράβκω καὶ κάβκω 'σε, βροντῶ καὶ καταλῶ σε Κύπρ.

Τῆαι θὰ τοὺς τῶννη-ῆσωμε, νὰ πάν κατὰ ποῦ 'στράφτει

